

Sint Martinus

Parochieblad van de Oud-Katholieke parochie te Groningen

Jaargang 43 nr. 1

PASEN 2017

Het parochieblad verschijnt 4x per jaar.

nr. 1 Vasten / Pasen

nr. 2 Zomer

nr. 3 Herfst

nr. 4 Advent / Kerst

Het volgende nummer verschijnt eind februari De redactie sluit op 15 mei 2017.

Redactieadres

Witte de Withstraat 2A

9726 EC Groningen

email: redactie@groningen.okkn.nl

Abonnementen

Het parochieblad is een uitgave die vanaf 2017 digitaal kosteloos wordt verstrekt aan leden, gastleden en belangstellenden. De papieren versie kost 25 euro per jaar. Als u zou willen bijdragen in de kosten van het parochieblad, dan zijn giften van harte welkom op de bankrekening van de parochie, o.v.v.: bijdrage parochieblad.

Adreswijzigingen

Uw wensen aangaande adressering van dit parochieblad kunt u sturen naar onze secretaris.

Advertenties

Het parochieblad kent een brede verspreiding in de noordelijke provincies, maar ook in de rest van Nederland. Daarom is dit blad een ideale plek om op een betaalbare manier te adverteren. U kunt ook in dit blad adverteren. Neem daartoe contact op met de redactie voor de mogelijkheden en de prijzen. Familieberichten van parochianen, gastleden en belangstellenden kunnen kosteloos worden geplaatst.

WWW

De parochie is ook te vinden op het web.

Kijkt u op onze website voor Groningen

op:

www.groningen.okkn.nl

Bij de kافت:

Het orgel is klaar, maar het was een hele klus om alles weer op z'n plaats te krijgen en goed te laten klinken.

Inleiding.....	2
Agenda.....	3
Parochianen stellen zich voor.....	4
Orgel in gebruik genomen.....	6
De dag des Heren.....	8
Pastoor als student.....	10
Preludium en postludium.....	11
Levende symboliek.....	12
Twents Venetië.....	14
Palmzondag.....	16
Kooksels en baksels uit de pastorie.....	18
Vieringen.....	19

Mededelingen

In verband met de bezuinigingen in de parochie is het parochieblad, zoals besproken in de parochie, in principe digitaal. Sommigen hebben aangegeven dat ze het per post willen blijven ontvangen en daarvoor zullen exemplaren worden opgestuurd.

De pastoor is voortaan telefonisch alleen nog te bereiken op: 06-278 65 967

Het is bijna Pasen en voor u ligt het nieuwe parochieblad. Dat is altijd weer een heel karwei waar een aantal mensen zich enorm voor inzetten. Dit bestaat uit het zorgen dat mensen artikelen inleveren en natuurlijk worden die grondig nagekeken voor ze geplaatst worden en als ze geplaatst worden, dan willen we ook graag dat het er mooi uitziet. De afgelopen jaren heeft Astrid Zomervrucht zich steeds beschikbaar gesteld om dat te doen, wat mij als pastoor alweer heel veel werk scheelde. Maar vanwege haar studie en werk heeft ze toch moeten besluiten dat deze keer voor de laatste keer te doen. Dat geldt ook voor haar functie als kerkmeester.

Dankbaar kijk ik terug naar haar inzet voor onze parochie als een enthousiaste duizendpoot. Maar goed, we gaan haar enorme inzet wel missen in de parochie

en het is nog niet zo eenvoudig om geschikte vervanging te vinden voor Astrid.

Bij deze dus de oproep voor een nieuwe duizendpoot (of meerdere) die zich wil inzetten voor het parochieblad. Graag iemand die handig is met computers (en teksten) en die gemakkelijk het werken met een DTP-pakket kan aanleren. Op dit moment gebruiken we daar Scribus voor (gratis te downloaden). Ben je wel betrokken bij de parochie en vind je het leuk om mee te werken maar ben je geen lid? Geen probleem, je mag rustig meedoen!

Daarbij zoeken we dringend mensen die het kerkbestuur willen komen versterken.

Pastoor Victor

Wie volgt Astrid op? Kom maar!

Parochievergadering

7 mei na de viering.

Wijding van het orgel met concert

21 mei om 14.30u (aansluitend receptie)

Parochianen stellen zich voor

Beste medeparochianen,

Ons is gevraagd om deze keer iets over ons te vertellen dus hierbij ons verhaal.

Wij, Hans (geboren te Groningen op 27 februari 1947) en Stenny (geboren te Poortugaal op 22 juni 1952) wonen sinds januari 1995 in Friesland en wij zijn binnenkort 25 jaar getrouwd. We hebben samen vijf kinderen en zes (bijna zeven) kleinkinderen van wie de oudste inmiddels achttien jaar is en studeert in Groningen en de allerjongste in juni geboren zal gaan worden.

Hans: Mijn grootouders waren OK, dit ontdekte ik helaas pas ver na hun overlijden. Mijn vader werkte in Groningen als maître de hotel bij Hotel Figge, vlakbij waar ik geboren ben op het A-Kerkhof. Door het werk van mijn vader zijn wij al na één jaar verhuisd. In totaal ben ik nog zeventien keer verhuisd. Ik heb dus niet echt een gevoel van Roots en ben daarom ook niet echt een Groninger. Mijn ouders hebben mij RK opgevoed, netjes de communie gedaan, het vormsel gehad, koorknaapje geweest, RK-school enz.

Dertig jaar geleden ben ik in Rotterdam terecht gekomen bij de kerk van de Oud-Katholieke Parochie van de HH Petrus en Paulus, "Het Paradijs", wat voor mij een

thuiskomen was. Tijdens de openstellingen van de kerk en ook onder andere bij Monumentendagen heb ik hier met veel plezier rondleidingen verzorgd, veel uitleg gegeven over het interieur van de prachtige kerk en haar geschiedenis hier in Rotterdam.

De ruimte in het beleven van de oecumenische gedachte in de OKK past bij mijn levensopvatting en geeft mij de gelegenheid om verder te groeien en dit te delen met geestverwanten. Onze liefde voor Frankrijk bracht ons steeds weer in contact met de geschiedenis van de Katharen. Die fascineerde mij en ik ontdekte veel overeenkomsten met de OKK. Wij hebben samen veel plaatsen bezocht in het Katharengedebied, "de Languedoc", en er veel over gelezen.

Zoals bekend ben ik ook vier jaar voorzitter geweest van het bestuur van onze parochie hier in Groningen, een heftige maar heel prettige ervaring, waarbij wij als bestuur ook veel hebben kunnen betekenen.

Sinds 35 jaar ben ik werkzaam (roeping) als Natuurgeneeskundig Therapeut, waarbij mijn geloof een belangrijke basis vormt. Daarnaast ben ik altijd bezig met het verdiepen van mijn werk via studie en veel lezen. De verbinding tussen lichaam en geest boeit mij zeer en geeft

mij inzicht in de behandeling van patiënten.

Tot op heden ben ik nog steeds een paar dagen per week werkzaam in mijn praktijk (aan huis) en werk ik één dag per maand bij een Beschermd Woonvorm met psychiatrische patiënten. Dit doe ik met heel veel plezier; het is fijn om te zien hoe hier positief op wordt gereageerd.

De administratie en alles wat dat met zich mee brengt wordt grotendeels door Stenny gedaan. Het is dus niet mijn maar onze praktijk, waarin wij beiden actief zijn.

Stenny: Geboren in Poortugaal, een klein dorpje aan de rand van Rotterdam. Opgegroeid in een gezin met zes kinderen, NH opgevoed, gedoopt, belijdenis gedaan en actief geweest in de kerk van Poortugaal met vooral Jeugd en Jongerenwerk. Mijn vader heeft zijn hele leven gewerkt in de Psychiatrische Inrichting Delta.

Na ons huwelijk in 1992, (ingezegend in de OKK van Rotterdam) ben ik, omdat ik me niet meer thuis voelde in de NH-kerk, na enkele jaren toegetreden tot de OKK in Groningen.

Voor wij naar Friesland verhuisden was ik werkzaam als secretaresse bij een groot makelaarskantoor in het prachtige Rotterdam. We hebben toen nog twee jaar in Friesland gewoond en gewerkt in Rotterdam maar dat was moeilijk vol te houden. Gelukkig vond ook ik snel een baan als secretaresse bij de Stichting Scala in Oosterwolde, een grote Welzijnsorganisatie waar ik met veel plezier tot mijn zestigste heb gewerkt. Drie van onze kinderen zijn ons gevolgd naar Friesland en wonen dus met hun

gezinnen fijn dicht bij ons, twee kinderen wonen nog met hun gezinnen in het westen.

Het besluit met mijn werkzaamheden te stoppen om meer tijd te hebben voor de zorg voor mijn oude moeder is een goede keus geweest; de laatste zware jaren kon ik zo veel bij haar zijn.

Ik kreeg hierdoor nu ook meer tijd voor onze kleinkinderen, hier en in het westen van het land.

Hans en ik hebben beiden naast de praktijk, (die wat aan het afslanken is) en de opvang van ons jongste kleinkind (straks twee) nu ook meer tijd voor elkaar en zijn ook vaak te vinden in onze fijne luxe caravan in Nieuwerkerk aan den IJssel, dichtbij onze kinderen en kleinkinderen aan die kant van het land. Voor ons beiden een heerlijke oplossing, wonen in het fijne mooie Friesland en ook genieten langs de IJssel dichtbij de plek waar ik mijn Roots heb. Verder genieten we af en toe van een heerlijke vakantie, samen of met familie en/of vrienden.

Hans en Stenny Vermeulen

Wilt u ook vertellen over uw geschiedenis in en ervaringen met de Oud-Katholieke Kerk? Mail uw tekst naar redactie@groningen.okkn.nl.

Orgel in gebruik genomen

“Een tijdsduur waarbinnen dit alles klaar zal zijn, kunnen we nu nog niet aangeven.”

Zo eindigde het verhaal “over het orgel” in het vorige parochieblad. Met “dit alles” werd het opbouwen van het instrument in de kerkzaal bedoeld.

Inmiddels – en dat heeft de lezer gezien! – is “dit alles” voltooid. Jan Veldkamp en Eddy hebben op 8 en 9 februari de hele dag gewerkt om het zes-stemmige Fama & Raadgever-orgel een stem te geven. Het orgel werd geïntoneerd en gestemd. Daarbij werden we enthousiast geholpen

door Matthew Schembri, tweedejaars student aan het conservatorium, tevens de beoogde “inval-organist” voor Albertha. Ook heeft Matthew al ervaring opgedaan t.a.v. de orgelbouw etc. in Engeland en Duitsland. (In de vieringen van 5 februari en 19 maart heeft Matthew tot volle tevredenheid alle muziek voor zijn rekening genomen. Tevens is het de bedoeling dat Matthew speelt op 9 april).

Dinsdag 14 februari mogen we met recht “de dag van de wedergeboorte” noemen wat betreft ons nieuwe orgel! Op deze dag werden de laatste werkzaamheden aan het orgel verricht. Het is een aanwinst. Het is een orgel dat sterker is t.o.v. de gemeentezang; een orgel dat talloze mogelijkheden biedt voor de organist; een orgel waarop veel orgelliteratuur kan worden gespeeld en tot zijn recht komt. Zo kunnen ook

concerten worden gegeven, hetgeen in de nabije toekomst ook zeker zal gebeuren.

Zes stemmen heeft het orgel. Deze zogeheten “dispositie” is als volgt opgebouwd: Holpijp 8', Prestant 4', Roerfluit 4', Sexuialter (tweestemmig), Mixtuur (éénstemmig gemaakt), Octaaf 2'. De registers aan de linkerkant zijn gescheiden in bas en discant. De sexuialter is alleen in de discant. In het front zien we een deel van de Prestant 4': de 29 pijpen die door velen zijn geadopteerd!

In de Eucharistieviering van 19 februari is voor het eerst gebruik gemaakt van het orgel. We beleefden al hoe verschillend dat was t.o.v. ons vorige orgel! Na de

viering en de koffie hebben Eddy en Bertha het orgel gedemonstreerd en uitgelegd.

Op 28 februari zouden Astrid en Eddy de laatste formaliteiten afhandelen met het MZH t.a.v. de aankoop. Dat liep – tot onze grote verrassing – even ietsje anders dan we verwachtten! Lees maar mee:

“De Raad van Bestuur is verheugd dat het orgel een goede bestemming kan krijgen bij de Oud-Katholieke parochie van de Heilige Martinus te Groningen. Wij hebben daarom besloten het orgel te schenken aan de parochie.”

En dat werd even gevierd met koffie, thee, koekjes en bonbons!

Toch waren Jan en Eddy nog niet tevreden over de klank, vooral in de discant. Daarom zijn zij op 22 maart bezig geweest de klank van sommige stemmen iets te verzachten. En dat is naar tevredenheid gelukt! Op 2 april hebben we kunnen horen dat het orgel nu nog iets milder klinkt. Tegelijkertijd is daarmee het opbouwproces afgerond.

Tijd dus voor de officiële inwijding van het orgel. Dat zal gebeuren in een middagviering op 21 mei. Aansluitend zal dan een kort concert worden gegeven. Op gepaste wijze wordt ook deze middag aandacht geschonken aan het geweldige gebaar van het Martini Ziekenhuis!

Veel zang- en luisterplezier!

Tenslotte: natuurlijk is het nog altijd mogelijk (en wenselijk) een spontane gift te geven om ook in de toekomst de benodigde financiën te hebben voor onderhoud etc.

Eddy

Het Paasspel van Martinus Nijhoff

*Wij engelen, van rouw vervuld,
het gouden haar met floers omhuld,
bewenen Hem, die alle schuld
der wereld op zich heeft genomen. –
Hij stierf aan 't kruis en heeft door vrome
vriendenhanden dit graf bekomen. –
De kaarsen, brandend meegebracht,
plaatsen wij hier, en met een klacht
betrekken wij de dodenwacht.*

“Bij Jupiter, wat voor een wachtmeester ben jij?” De verzamelde gemeente schrikt op als de woedende stem van mijn geliefde geschiedenisleraar door de kerk schalt. Het is 1955. In de hervormde kerk van Heerlen wordt het Paasspel van Martinus Nijhoff opgevoerd, voor het eerst met mijn leraar Hoff in de rol van Romeins officier. Het is een openbaring. De gewoonlijk zo beheerste, flegmatieke docent raast donderend en tierend rond, woedend op de wachtmeester, die volgens hem tekortgeschoten is bij de bewaking van het graf van Jezus. In plaats van de drie soldaten vlakbij het graf op te stellen, heeft hij ze verplaatst naar een punt van waaruit ze het open veld kunnen overzien. Toch hebben ze de officier gemist, evenals de geknielde vrouw, die deze bij het graf heeft aangetroffen.

Nadat de officier de wacht goed georganiseerd en de vrouw, Maria Magdalena, weggestuurd heeft (“Scheer je weg, deerne”) vertrekt hij. Ik kijk vergeefs uit naar zijn terugkomst: later vernemen we dat dat Pilatus hem naar Galilea gestuurd heeft om daar de discipelen van Jezus op te sporen. Van wie horen we dat? Van Adam. Een stokoude man, die in de tuin rondom het graf werkt als doodgraver, tuinman en wonderdoener. De soldaten die met hem spreken, weten niet wie hij is; zelf weet hij zijn naam ook niet meer, maar de rouwengelen kennen

hem wel:

*O vader aller stervelingen,
de vogel des hemels zingen
dat zij van u hun naam ontvingen –
weet gij uw eigen naam niet meer?
O Adam, ken uzelve weer;
wees weer Gods beeld; herstel uw eer.*

*Waarop Adam antwoordt:
Kwel mij niet, hemelse gedaanten!
'k Heb al genoeg berouw en schaamte.
'k Ben Adam niet, 'k ben zijn geaamte.*

De man die Adam speelt, meneer Baan, is geknipt voor deze rol. Hij is broodmager en ondanks het feit dat hij niet ouder kan zijn dan 65 – hij werkt nog als hoofd van de hervormde mulo – lijkt hij met zijn doodshoofdkop stokoud. Voeg bij dit uiterlijk de krakende grafstem waarmee hij zijn tekst uitspreekt en het is te begrijpen dat de rillingen ons over de rug lopen. Enige zelfspot is hem niet vreemd, gezien de variatie op de tekst die hij met dezelfde grafstem uitsprak tijdens een repetitie “k Ben Adam niet, 'k ben Baan.” Zoiets wordt bekend in zo'n kleine gemeenschap.

De derde acteur die, als ieder jaar, indruk op me maakt, is juffrouw Voskuilen, bij wie ik op de lagere school in de eerste en tweede klas gezeten heb. Hoewel ze een goede onderwijzeres is, is ze misschien toch haar roeping misgelopen. In het kerstspel zet ze een dramatische Eva neer, in het Paasspel speelt ze een indrukwekkende Maria Magdalena. In het slot van het stuk gaat ze met de spa, die Adam achtergelaten heeft, naar de man die ze voor de tuinman aanziet om hem te vragen waar men haar Meester neergelegd heeft. Als ze daarna de tot het publiek gerichte slotregels uitspreekt, weet ze me tot tranen te roeren:

*Ik heb gezien. Met eigen ogen zag ik Hem.
Gehoord, met eigen oren, heb ik weer Zijn stem.
Vergeeft mij, broeders, dat ik sprakeloos blijf staan
en niet kan melden hoe ik tot hem ben gegaan,
de spa bood en Hem vroeg: 'waar hebt gij hem gelegd?'
Hoe Hij 'Maria' en ik 'rabboeni' heb gezegd;
hoe ik ben neergeknield, hoe Hij mij op deed staan,
hoe Hij, toen ik Zijn hand greep, sprak: 'raak mij niet aan,
aleer ik tot de Vader opgevaren ben,
die ook uw Vader is'; hoe ik, naar ik beken,
dit niet begreep, daar ik, in mijn onstuimig hart
het licht nog immer met zijn schaduw had verward;
hoe Hij de spa nam, ging en met een laatste groet
mij opdroeg dat ik u dit alles melden moet; -
vergeeft mij, nogmaals, dat ik het niet zeggen kan,
Helpt mij! Ontsteekt in uwe harten zelf de vlam,
en zingt ter ere Gods, omdat het Pasen is,
samen het Halleluja der Verrijzenis.*

Het Paasspel van Nijhoff wordt nooit meer opgevoerd, maar we kunnen wel, zoals Maria Magdalena vraagt, de vlam in onze harten ontsteken en samen het Halleluja der Verrijzenis zingen.

Adrie Paasen

Fra Angelico Noli me tangere (Raak mij niet aan)

Brood zonder moeite -

Hobby van de pastoor als student

Voor veel dingen in het leven moet je moeite doen, veel moeite. Zo heb ik mijn werk, mijn studie en mijn hobby's. Als molenaarsknecht vroeger leerde ik van alles over graan, meel, malen, wind, de techniek van de molen enz. Als bouwkundige van alles over bouwprocessen en materialen en nu als pastoor van alles over geloof, mensen, Bijbel, pastoraat en in mijn studie voor docent godsdienst en levensbeschouwing van alles over het lesgeven. Allemaal dingen die moeite kosten. En alsof het niks is kies ik dan ook nog eens hobby's die veel moeite kosten. Tuinieren, tekenen en schilderen en brood bakken. Met name dat laatste is iets wat veel tijd kost en

gigantisch veel troep maakt. Mijn vrouw en kinderen vinden het heerlijk hoor als ik bak, maar mijn vrouw klaagt dan wel

over de chaos die ze aantreft wanneer ik bezig ben. Overal meel door de keuken, spetters deeg op de muren en de kneedmachine en natuurlijk op mijn kleren en in mijn haren. Leuke hobby hoor!

Het vervelendste van die hobby vind ik altijd het onberekenbare resultaat. Op een gegeven moment heb ik dat mooie boek door Edwin Klaassen van mijn vrouw gekregen: Ik bak geweldig, jij trouwens ook.

Prachtige recepten en geweldig interessante informatie over het hoe en waarom van alle wetenschap achter desembrood. Heel leuk, maar alles leek alleen maar te kunnen in een perfecte keuken onder perfecte omstandigheden, met de perfecte apparatuur. Hoe meer moeite ik deed voor mijn brood, hoe meer kennis en liefde ik erin stopte, hoe minder ik tevreden was over het resultaat.

Toen kwam een lieve vriendin uit Noorwegen weer eens op bezoek bij ons. Zij leerde mij kennismaken met 'no knead bread'. Mijn wereld stortte in. Wat? Brood zonder moeite? Brood zonder troep? Brood dat op bijna magische wijze fantastisch werd? Uiteraard ging ik het proberen en ik moet werkelijk zeggen: Dit is "het beste brood" tot nu toe! Wat een zalige smaak, geweldige structuur, heerlijke geur en prachtige vorm!

In Kooksels en Baksels daarom deze keer een recept van de pastoor.

Pastoor Victor

De orgelmuziek is een wezenlijk onderdeel van onze vieringen. Al enkele minuten voor de viering begint horen we “orgelspel”. Anders gezegd: we horen het preludium, een inleidend stuk muziek. Vaak is het muziek uit de orgelliteratuur, die past in het kerkelijk jaar en/of bij het karakter van de viering. Het is dan stil in de kerk. We bereiden ons voor. Spreken of “rommelen” doen we dan niet meer. De aanwezigen luisteren. Dan begint de viering, waarin ook het orgel een stem heeft. Natuurlijk in de te zingen liederen, maar ook in het meditatieve moment na de preek. Ook dan proberen we de muziek aan te passen aan de dag van het jaar.

Na het slotlied klinkt wéér muziek: het postludium. Wat doen de aanwezigen daarbij? Steeds meer mensen blijven dan stil zitten, luisteren een poosje: even nadenken, even mediteren, even “bijkomen”... Wij zien dat trouwens veel vaker gebeuren in de gemeentes waar wij komen met Cantorij Wagenborgen. Of in de Lutherse Kerk in Denemarken, waar dit standaard is.

Zou het een idee zijn om allemaal een klein poosje stil te blijven zitten? We vroegen ons dat alleen maar af...

Bertha en Eddy Ufkes

Tentoonstelling 'Maria' in het Catharijne Convent

Er is nog tijd... Tot en met 20 augustus 2017 kunnen de bezoekers van de Utrechtse Museum Catharijne Convent de vele gezichten van de meest afgebeelde vrouw ter wereld – Maria – ontdekken. De tentoonstelling met de titel "Maria" is de grootste uit de geschiedenis van het museum.

De organisatoren van de expositie (de internationale ontwerpstudio voor tentoonstellingsontwerpen en interieurarchitectuur Kossman.de jong) hebben zich afgevraagd: Waarom is de symboliek van de Moeder Gods al eeuwenlang wereldberoemd? Zij nemen ons mee op een inspirerende "Mariareis" – een reis langs verschillende beeldtradities die verbonden zijn met het leven van Maria, dat zowel grote vreugde als groot verdriet kent.

Deze reis begint in voorchristelijke tijden, toen de moedercultus over de hele wereld verspreid was in de vorm van symbolen van vruchtbaarheid, moederschap, bescherming en liefde. Deze moedercultus omvat voorbeelden van moederfiguren (die uiterlijk niet altijd lijken op Maria) uit verschillende culturen en landen, zoals Nigeria, China, Brazilië, India, Vietnam... Dit leidt tot de conclusie dat het beeld van moeder en kind een symbool vormt dat herkenbaar is voor elk volk, binnen en buiten het christendom. Het is een symbool dat religie, spiritualiteit en dagelijkse ervaring met elkaar verbindt. De tentoonstelling is bedoeld als een samenspel tussen het verleden en het heden.

Voor degene die de voorbeelden zoeken van de Maria-cultus in het moderne maatschappelijke leven kan het onderdeel

met het thema Devotie interessant zijn. Dit deel van de expositie bevat populaire objecten uit het einde van de negentiende en twintigste eeuw, onder andere ex voto's (voorwerpen bij smeking en dank voor gunsten), rolwerk, besloten tuintjes, huisaltaartjes, wijwaterbakjes, glazen stolpen, hangers, bidprentjes. Deze devotieobjecten met een eenvoudige symbolische betekenis ademen authenticiteit. Een van de beeldschermen bij dit thema presenteert een jonge

vrouw, een tatoëerder, die niet alleen vertelt alleen over het ontwerpen en zetten van Mariatatoeages, maar ook over haar persoonlijke binding met Maria, het universele symbool van moederschap.

Zoals andere tijdelijke exposities bij het Museum Catharijne Convent maakt ook de expositie "Maria" gebruik van de "Dakkamer". Daar, in de halfgesloten kleine ruimte, kunnen de bezoekers zichzelf filmen en kort iets vertellen over

hun persoonlijke binding met het expositiethema. Een selectie van deze opnames is later in deze dakkamer te zien. Tijdens mijn bezoek kon ik verhalen van drie vrouwen bekijken. Twee van deze vrouwen, jonge moeders, vertelden overtuigend over hun privéband met het levensverhaal van Maria, maar dit had voor hem weinig religieuze betekenis. Zij zien de Moeder Gods bovenal als een universeel, tijdloos symbool van de oerkracht van de vrouw, bron van het leven.

De expositie legt een spannende verbinding tussen kunstwerken uit verschillende periodes uit de kunstgeschiedenis, niet alleen met werken uit het Catharijne Convent, maar ook uit particuliere collecties en andere musea, onder andere het Van Gogh Museum, Museum Boijmans Van Beuningen, het Mauritshuis, Iconenmuseum Kampen, Museum Het Rembrandthuis en de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België.

Bij het thema Het leven van Maria is bijvoorbeeld een olieverfschets van Peter Paul Rubens te zien, een ontwerp voor een altaarstuk in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen uit 1622-1625, en ook het werk Piëta van Klaas Kloosterboer uit 2015, gemaakt naar aanleiding van de aanslagen in Parijs op 13 november 2015. Zijn hedendaagse Piëta is gebaseerd op krantenberichten, die erbij te lezen zijn.

Bijna aan het eind van de expositie, in de grote tentoonstellingszaal, zien wij dat de symboliek van Maria ook hedendaagse kunstenaars kan inspireren. Op de beeldschermen vertellen vier Nederlandse kunstenaars over hun werk en over zichzelf, onder andere Hans van Houwelingen die zegt: "Zelf ben ik niet

religieus, maar ik begrijp mensen die religieus zijn."

De tentoonstelling Maria in Museum Catharijne Convent is een reis vol van betekenis langs zeven thema's: Oermoeders en godinnen, Oost en West, Het leven van Maria, Devotie, Processies en bedevaarten, Maria in de hedendaagse kunst en Moeders in andere religies. Het is al gebleken dat deze "reis" veel bezoekers aan het oudste kerkelijk museum in Nederland trekt.

Joanna Paszkiewicz-Jägers

Onderstaande column schreef ik voor de Meppeler Courant, naar aanleiding van mijn bezoek aan het Twents Museum in Enschede, waar tot 18 juni de tentoonstelling “In het hart van de Renaissance” te zien is. Hoewel het onderwerp niet echt past bij Pasen, wil ik de tekst toch ook in het parochieblad plaatsen als smaakmaker voor deze prachtige expositie. En ach, het feest van Maria Boodschap ligt nog niet zo ver achter ons en uiteindelijk hangt alles toch samen met alles.

Net terug uit Venetië, de beelden uit de Scuola di San Rocco en de Basilica dei Frari nog op mijn netvlies, zie ik een aankondiging van de tentoonstelling In het hart van de Renaissance in Rijksmuseum Twente. Niet naast de deur, maar het komt niet zo vaak voor dat er in Nederland vijfenveertig topstukken van zestiende-eeuwse Italiaanse schilderkunst geëxposeerd worden. Op naar Enschede dus.

Hoewel de meeste schilderijen op de expositie afkomstig zijn uit Brescia, waan ik me toch weer in Venetië. Dat gevoel wordt nog sterker als ik één van mijn favorieten uit de Accademia tegenkom: de Annunciazione van Savoldo.

Het is een liefelijk tafereeltje: de engel die Maria de geboorte van Christus aankondigt. De engel zit op één knie, daarmee zijn nederige rol als boodschapper benadrukkend. Hij is gekleed in een mooi golvend wit gewaad. Prachtig zijn de bijna doorschijnende blauwe vleugels. Zijn gezicht is ernstig, devoot; aan de licht geopende mond is te zien dat hij Maria toespreekt, terwijl hij haar met zijn linkerhand een lelie, symbool van reinheid aanbiedt en met zijn rechterhand omhoog wijst. Daar zien we door een klein raam een blauwe, licht

bewolkte hemel met in de linkerbovenhoek een donkere wolk met een licht centrum, van waaruit God de Vader in de vorm van een komisch aandoende rode kobold toekijkt. Vanuit de wolk komt een duif, symbool van de Heilige Geest, aanvliegen.

Gewone jonge vrouw

Maria is afgebeeld als een gewone jonge vrouw: zonder stralenkrans; ingetogen, maar zonder madonna-achtige trekken. Ze is gekleed in een donkerroze jurk met zedig decolleté. De rok valt in sierlijke golven, evenals de blauwe omslagdoek die ze half om heeft. Haar haar is eenvoudig naar achteren gekamd.

De achtergrond is donker gehouden, afgezien van een kaarsvlammetje en het venster. Het licht valt verder op de twee figuren op de voorgrond. De personen en het venster, waarin de derde persoon zich bevindt, zijn niet alleen door het licht met elkaar verbonden, maar ook door de plaatsing in een driehoek. Van de goddelijke persoon in de linkerbovenhoek loopt een denkbeeldige lijn naar het boek en naar engel.

Opvallend is dat Maria niet naar de engel kijkt, die haar de boodschap van God brengt. Haar blik volgt ook niet zijn wijzende hand. Zelf heeft ze haar rechterhand opgeheven, alsof ze om aandacht vraagt. Met haar linkerhand wijst ze op het boek dat voor haar ligt; haar blik is eveneens op dat boek gericht.

Maria wordt hier voorgesteld als een vrome vrouw, die de Schriften kent en die, als zij de woorden van de engel hoort, onmiddellijk bevestiging daarin vindt. “Zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw Woord.” Is het kaarsvlammetje de vlam van het geloof, die altijd brandt in haar huis? De les voor

de toeschouwers is in ieder geval duidelijk: niet iedereen krijgt een engel op bezoek, maar in zijn Woord spreekt God tot alle mensen.

Adrie Paasen

Savoldo - Annunciazione , 1529, Galleria dell'Accademia, Venetië

Palmzondag

Sint Maartensbol

Brood bakken is de liefhebberij van de pastoor. Dat is iets dat steeds beter lukt en met steeds minder moeite. Tegenwoordig kopen we nog nauwelijks brood, maar bakken met het grootste gemak zelf ons brood. Uit het No knead bread repertoire van de pastoor komt dit heerlijke brood. Een brood dat je wilt delen met elkaar, vandaar de naam: Sint Maartensbol.

Pastoor Victor

Molen 't Hert in Putten. Hier was de pastoor in zijn jeugd lang knecht

Benodigheden

350g patentbloem (70%)

150g roggebloem (30%)

1 l zout (2,2%)

1/4 theelepel droge gist

150g roggedesem (30%)

320g lauw water (64%)

Ovenbestendige gietijzeren pan met deksel

ca. 50g roggebloem voor bestuiven

Bereiding

Meng eerst de droge ingrediënten in een afsluitbare kom. Voeg het desem toe en het water en meng goed met een pollepel tot alles goed vochtig is. Sluit de bak af en laat het ca. 18 uur staan.

Strooi nu flink wat roggebloem op je werkvlak (ik gebruik hiervoor een siliconemat) en stort het deeg op de bloem. Strooi nu ook over het deeg roggebloem en schep de bloem er omheen. Kneed het daarna kort door. Niet alle bloem hoeft hierbij opgenomen te worden door het deeg. Bol het deeg op (goed op spanning brengen) en leg het in een rijsmandje (kiepdeel) die je met een droge doek afdekt (vaak kun je die op maat bestellen bij je mandje). Laat het nog een uur narijzen.

Verwarm ondertussen de oven voor op 250°C (boven- en onderwarmte) samen met de gietijzeren pan met deksel. Als het deeg gerezen is en de oven op temperatuur, dan stort je het deeg in de pan. Maak eventueel met een heel scherp mes (scheermes) wat inkepingen. Doe de deksel er bovenop en zet de pan terug in de oven voor 30 minuten. Daarna het deksel verwijderen en nog een kwartier bakken.

Uit de oven (en de pan) halen en op een rooster laten afkoelen.

Vieringen

De parochie houdt elke 1e, 3e en evt 5e zondag van de maand haar vieringen om 11.00 tenzij anders aangegeven. De vieringen worden gehouden in de parochiekerk aan de Witte de Withstraat 2 te Groningen. Dit is ca.10 minuten lopen van station Groningen. Op zondag is er vrij parkeren in de straat. Ook is parkeergarage Westerhaven om de hoek.

Op de 2e en 4e zondag van de maand zijn er anglicaanse vieringen in ons kerkgebouw. Deze vinden plaats om 10.30. Meer informatie is te vinden op www.gracechurchgroningen.com.

Tevens zijn er op de 2e en 4e zondag van de maand oud-katholieke vieringen om 10.30 in de statie Twente. Meer informatie daarover is te vinden op www.twente.okkn.nl

Meditatie

Elke dinsdagavond is er de mogelijkheid om te mediteren in onze kerk van 19.30 tot 20.00 (inloop vanaf 19.15). Na de meditatie kunt u nog de completen meebidden. Op de eerste dinsdag van de maand kan men blijven om even na te praten.

woensdag 12 april 19.30

Chrismamis in de kathedraal in Utrecht

donderdag 13 april 20.00

Witte Donderdag (wit)

1e lezing: Exodus 12, 1-14 blz.91

2e lezing: I Korintiërs 11, 23-32 blz.92

Evangelie: Johannes 13, 1-15 blz.93

vrijdag 14 april 20.00

Goede Vrijdag (rood/zwart)

1e lezing: Jesaja 52, 13 – 53, 12 blz.96

2e lezing: Exodus 12, 21-28 blz.97

Evangelie: Johannes 18, 1-19, 42 blz.98

zaterdag 15 april 21.30

Paaswake

1e lezing: Genesis 1, 1 - 2, 3 blz.117

3e lezing: Exodus 14, 15 – 15, 1a blz.119

5e lezing: Jesaja 55, 1-11 blz.113

1e lezing (Eucharistie): Romeinen 6, 3-11

Evangelie: Matteüs 28, 1-10

zondag 16 april 10.30

Eerste Paasdag (wit)

Anglicaanse viering in het Engels

zondag 30 april (gezinsviering)

Derde zondag van Pasen (wit)

1e lezing: Handelingen 5, 12-16 blz.124

2e lezing: I Petrus 1, 17-23 blz.124

Evangelie: Johannes 21, 1-14 blz.125

zondag 7 mei

Vierde zondag van Pasen (wit)

1e lezing: Handelingen 6, 1-7 blz.127

2e lezing: I Petrus 2, 19-25 blz.127

Evangelie: Johannes 10, 1-10 blz.128

zondag 21 mei

Zesde zondag van Pasen (wit)

1e lezing: Handelingen 17, 22-31 blz.132

2e lezing: I Petrus 3, 8-18 blz.132

Evangelie: Johannes 16, 16-24 blz.133

donderdag 25 mei

Hemelvaart van de Heer (wit)

1e lezing: Handelingen 1, 1-11 blz.134

2e lezing: Efeziërs 4, 1-13 blz.135

Evangelie: Lucas 24, 49-53 blz.136

zondag 4 juni

Pinksteren (rood)

1e lezing: Ezechiël 11, 17-20 blz.139

2e lezing: Handelingen 2, 1-11 blz.140

Evangelie: Johannes 14, 23-29 blz.140

zondag 18 juni

Sacramentsdag (wit)

1e lezing: Deut. 8, 11-16 blz.142

2e lezing: I Korintiërs 10, 16-17 blz.143

Evangelie: Johannes 6, 51-58 blz.143

Carla van der Burg
Uitvaartverzorging

www.carlavanderburg.nl

Telefoon 050 3186636

*Samen.
Zorgvuldig.
Passend.*

Retouradres:
Witte de Withstraat 2A
9726 EC Groningen

